

Hírlevél

BEVEZETŐ

Elérkezett az idő, amire már örökkévalóságnak tűnő hónapok óta készülünk, novemberben végleg elköltözünk Budaörsi úti irodaépületünkéből. A változás terhei, a listázás, centizés, cetlizés, egyeztetés, selejtezés, tervezés és újratervezés fokozatosan belesimultak mindennapjainkba. Hírlevelünk fókuszrovata is a változással foglalkozik. Makrogazdasági szakértőnk írásában arról olvashatnak, hogy milyen követelményei vannak a közös európai valuta sikeres bevezetésének, miről érdemes és miről nem népszavazást kezdeményezni. Kutatási beszámolóink a világgazdaság mutatóival kapcsolatos aktuális elemzéseket és prognózisokat foglalja össze, kutatócsoportjaink közül ez alkalommal az RKI kecskeméti műhelye mutatkozik be.

Ismertetjük továbbá ideai nyertes OTKA-témáinkat, hírt adunk Bolyai-ösztöndíjasunkról, friss publikációinkról, programjainkról, munkatársaink konferenciaszerepléséről. Kellemes olvasást kívánunk!

2017. III. évfolyam 3. szám

A tartalomból

Fókuszban	
Az euró bevezetéséről az újabb tapasztalatok fényében	1
Bemutakozik az	
Alföldi Tudományos Osztály kecskeméti csoportja	5
Kutatási beszámoló	
A világgazdaság helyzete	6
Hírek, kitüntetések	8
Eseménynapló július—október	9
Válogatás friss publikációinkból	10
Programajánló	11
Üzenőfal	12

FÓKUSZBAN

Az euró bevezetéséről — az újabb tapasztalatok fényében

Oblath Gábor írása

A Közgazdász-vándorgyűlésen elhangzott előadása alapján

Hosszú évekig tartó szünet után a közelmúltban újraindult, és igen élénké vált az euró hazai bevezetéséről szóló eszmecsere.* A diskurzus felélédeése részben azzal magyarázható, hogy számos jelzés szerint az Európai Unió integrációjának további mélyülése várhatóan az euróövezet tagországaira korlátozódik majd. Ezért a forinthez való tartós ragaszkodás egyben azt a választást is jelentheti, hogy Magyarország nem kíván részesülni az EU napirenden lévő intézményi reformjainak előnyeiből, és egy kétébességes Európa leszakadó térségéhez szeretne tartozni. Az eszmecsere felélédeése egy népszavazási kezdeményezéshez is köthető, amely az euróövezet előszobáját jelentő ERM2 árfolyamrendszerhez való mielőbbi csatlakozás támogatására biztatná a választópolgárokat.

*Lásd például Dobozi István, Magas István, Mizsei Kálmán és Szelényi Zsuzsa írásait.

Az euróérettség megítélése – irreleváns és érvényes megfontolások

A téma iránt megelégnült érdeklődés a közgazdász-vándorgyűlésen az MNB illetékes alelnökét is megszólalásra készítette: a jegybank hivatalos álláspontja szerint Magyarország akkor lesz majd érett az euró bevezetésére, ha fejlettsége (az egy főre jutó GDP alapján mérve), illetve bérszintje eléri az euróövezet átlagának 90 százalékát, továbbá az államadósság-ráta 50 százalékra csökken. Mivel e feltételeknek Magyarország a belátható időn belül nem tud megfelelni (és valószínűleg nagyon hosszú távon sem), ráadásul teljesülésük egyáltalán nem szükséges az euró sikeres bevezetéséhez, egyszerűbb lett volna mindössze annyit mondani: az MNB jelenlegi vezetése nem akarja az eurót Magyarországon bevezetni.

Kétségtelen, hogy az euróövezeti csatlakozás kívülről megszabott, úgynevezett maastrichti kritériumai nem elegendők egy gazdaság euróérettségének megítéléséhez. Ezt két okból is fontos hangsúlyozni. Egyrészt azért, mert egy euróbarát hazai kormány, ha tényleg elhatározná, akkor záros határidőn belül teljesíteni tudná ezeket a feltételeket.

Maastrichti kritériumok

A maastrichti kritériumok az árfolyam stabilitását, az inflációt, a kamatszintet és az államháztartás mutatóit érintő számszerű, illetve tartami feltételeket tartalmazzák, amelyeknek – egy kivétellel – Magyarország jelenleg nagyjából megfelel. A hiányzó feltétel az ERM2 árfolyamrendszerhez való csatlakozás, amely az árfolyam-stabilitási kritériumnak való megfelelés

Másrészt azért is, mert több olyan ország, amely megfelelt e feltételeknek, az euróövezet tagjaként olyan természetű makrogazdasági nehézségekkel szembesült (vagy olyan helyzetbe manőverezte magát – a megkülönböztetésnek itt nincs jelentősége), amikor (amelyben) fájdalmasan hiányzott egy végső mentsvár, amelyet az euró bevezetésével önként adott fel. E mentsvár a valuta leértékelésének (leértékelődésének) lehetősége, amelynek hiányában rendkívül lassan, nehezen és költségesen kezelhetők a makrogazdasági mérlegek hiányai.

Miközben tehát az euró bevezetése szempontjából az euróövezet átlagos fejlettségi szintjének közelsége egyrészt irreleváns feltétel, másrészt mellébeszélés, nagyon is releváns a magunk számára tisztázni a következőket.

A 90 százalékos fejlettségi kritériumról

Néhány számmal érzékeltethető, hogy a belátható időn belüli csatlakozást tekintve milyen mértékben prohibítív az a feltétel, amely az euróbevezetést 90 százalékos fejlettségi szinthez köti.

2016-ban Magyarország egy főre jutó GDP-je az átlagos euróövezeti szintnek körülbelül 63 százalékán állt. 2010 és 2016 között az egy főre jutó GDP növekedési üteme évi 1,6 százalékponttal haladta meg az euróövezetét. Ha – optimista módon – feltételezzük, hogy tartósan fennmarad a növekedési ütemnek ez a különbsége, és nem mérséklődik a közeledés során, akkor 2039-ben érhetjük el az euróövezeti fejlettségi szint 90 százalékát. De ha hosszú távon például az euróövezet szintjének 85 százaléka felé konvergálunk, akkor nyilván sohasem érhetjük el a 90 százalékos szintet.

1. Az elmúlt években nem hiányzott volna-e a magyar gazdaságnak a forint leértékelődése? 2. Mely feltételek biztosíthatják (óvatosabban: valószínűsíthetik), hogy a csatlakozás után ne hiányozzék ez a lehetőség?

Mielőtt válaszolnék a kérdésre, röviden összefoglalom Szlovénia és Szlovákia ide vonatkozó tapasztalatait, amelyek fontosabbak számunkra, mint azok, amelyek akár a dél-európai euróövezet-tagországok, akár a balti államok fejleményeihez kötődnek. A dél-európai országok jelentősen eltérő okokból kerültek bajba, a balti országok valutatábla-rendszere pedig azt jelentette, hogy már jóval a tényleges euróövezet-csatlakozásukat megelőzően – annak hátrányait is vállalva – voltaképpen bevezették az eurót.

Szlovénia és Szlovákia

Amíg *Szlovénia* 2007. évi euróövezet-csatlakozása egyfajta kudarctörténet, *Szlovákia* 2009. évi csatlakozása egyértelmű siker-történet. Az előbbi ország akkor

Ljubljana, Szlovénia

vezette be az eurót, amikor az euróövezet átlagához mért fejlettségi szintje 78 százalékon állt. 2016-ra – éveken át tartó divergenciát

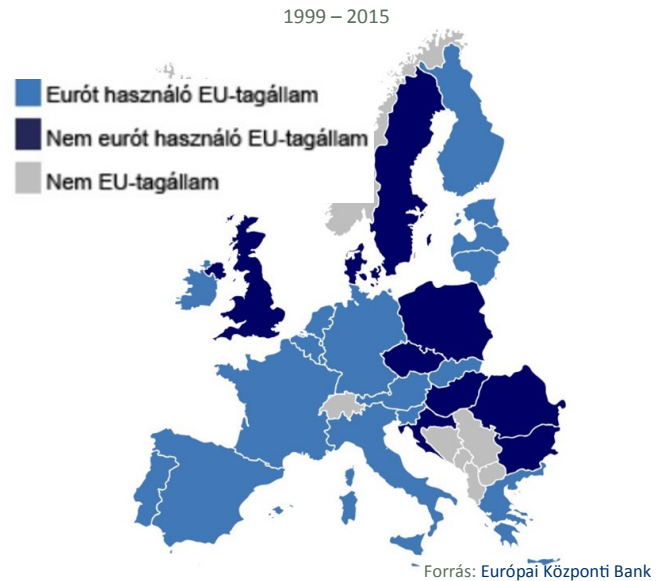
követően – nagyjából ugyanerre a relatív szintre sikerült visszajutnia. Amikor Szlovákia bevezette az eurót, fejlettsége az euróövezet 65 százalékán volt (nagyjából azon a szinten, amelyen Magyarország ma áll) – 2016-ra megközelítette annak 73 százalékát.

Pozsony, Szlovákia

Ebből az összehasonlításból kiderül: az euró bevezetése szempontjából nem az induló fejlettségi szint számít, hanem a felkészültség. A szlovén gazdaság irányítói és szereplői nem voltak felkészülve az euró-övezeti tagsággal járó kihívásokra, különösen a többi tagországnál lényegesen gyorsabb ár- és költségemelkedés megelőzésének szükségességére. Szlovákia viszont – részben a két évvel korábban csatlakozott Szlovénia tapasztalatain is okulva – felkészülten vezette be az eurót, és sikerrel hártotta el a szlovák euró túlzott reálfelértékelődésének kockázatát. Sem azt nem állítom, hogy Szlovénia felzárkózásának elakadásáért kizárólag az euró előkészítetlen bevezetése a felelős, sem pedig azt, hogy Szlovákia 2009 után is folytatódó felzárkózása az euróövezethez történt csatlakozásnak köszönhető. Állításom úgy szól, hogy a felkészületlen csatlakozás tartós gondok forrásává válhat, ha viszont ilyen gondok hatévi euróövezeti tagság során nem merültek fel, az a felkészült csatlakozás utólagos bizonyítékának tekinthető. Szlovénia felkészületlensége abban érhető tetten, hogy az infláció csökkentését, valamint a béreknek a termelékenységgel összehangolt változását (és ezzel a maastrichti kritériumok teljesíthetőségét is) biztosító kollektív megállapodási rendszer az euró bevezetésének pillanatában esett szét – éppen akkor, amikor még a korábbinál is nagyobb szükség lett volna rá. A társadalmi partnerek alighanem úgy vélték, hogy e koordinációra csak addig van szükség, ameddig az ország teljesíti csatlakozási feltételeket, utána pedig magából az euróövezeti tagságból adódó korlátok gondoskodnak az összehangolandók összehangolásáról. Csakhogy Szlovéniában a 2000-es évek elején még 9 százalék körül alakult az infláció (a valuta irányított leértékelődése mellett), távolról sem voltak tehát tartós hagyományai a nominális makrogazdasági stabilitásnak. Az euró bevezetését követően azonnal gyorsult az áremelkedés üteme (a közös nominális kamat negatív reálkamatot jelentett Szlovéniában), a béremelkedés is felgyorsult (a partnerekhez képest jelentősen megemelkedtek a fajlagos bér-költségek). Az első hitelezési buborékot okozott, az utóbbi a nemzetközi versenyképesség romlásához vezetett. A válságot követően éveken át tartott a „belső leértékelésen” alapuló alkalmazkodás (effektív bércsökkenés, illetve a termelékenység emelkedésétől elmaradó béremelkedés). Szlovénia csak mostanában kezd magára találni. Szlovákia mindezeket elkerülte.

Az euroövezet térképe

Ez annak is tulajdonítható, hogy a 2009. évi válság évében vezette be az eurót, amikor szóba sem került az árak és bérek emelése. A későbbiekben azonban annak, hogy a kormány formális és informális egyeztetések révén egyaránt igyekezett fenntartani a várt termelékenység-emelkedés és a béremelkedés összhangját. A makro-gazdasági adatok jelzései szerint ez valószínűleg túlságosan is jól sikerült: 2009 és 2016 között igen kevésbé emelkedett Szlovákiának az euróövezeti átlaghoz viszonyított bérszintje.

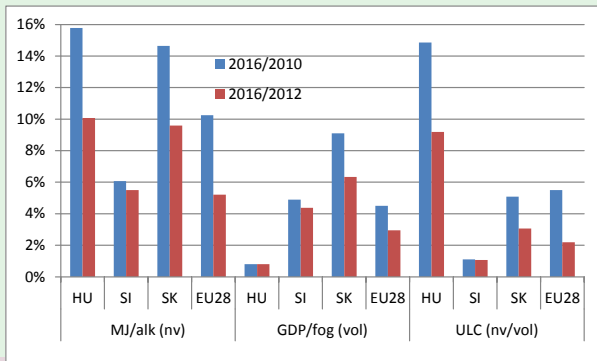
Magyarország tapasztalatai a 2010-es években

Az árfolyamváltozás lehetőségéről való végleges lemondás feltételeinek megteremtése mellett más belső kritériumai is lehetnek az euróérettség megítélésének (például költségvetési mozgástér az esetleges sokkok kezelésére, stabilitásorientáció a gazdaságpolitikában és a társadalmi partnerek törekvéseiben, hatékony makroprudenciális szabályozás), de a bajba került euróövezeti tagországok tapasztalatai szerint a saját valutaárfolyam elvesztésére való felkészültség hiányára lehet a legjobban ráfizetni.

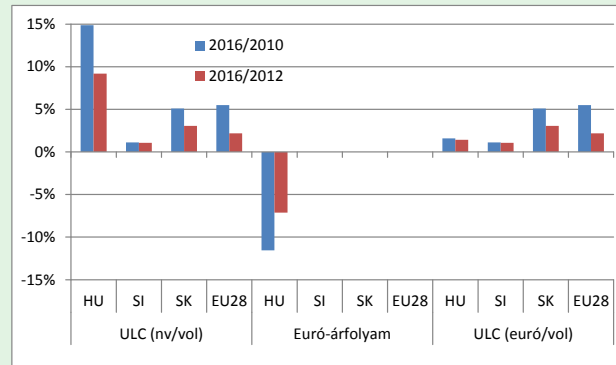
Két mutató hosszabb távú alakulásából lehetne következtetni arra, hogy a magyar gazdaságnak nincs szüksége az árfolyamváltozásra: 1. az infláció tartósan alacsony, és az inflációs várakozások is tartósan alacsony szinten horgonyoztak; 2. a nominális bérek a termelékenységgel nagyjából összhangban emelkednek, és a fajlagos bérköltségek – nemzeti valutában mérve – nem nőnek lényegesen gyorsabban, mint az euróövezeti partner-országokban.

Az árfolyamváltozás jelentősége Magyarországon 2011–2016, illetve 2013–2016 között az euróban kifejezett nemzetgazdasági ULC alakításában összehasonlítva Szlovéniával, Szlovákiával és az EU28 átlagával

Béremelkedés, termelékenységemelkedés és ULC-változás nemzeti valutában,

ULC-változás nemzeti valutában, árfolyamváltozás és ULC-változás euróban

Jelölések: MJ/alk (nv): munkavállalói jövedelem/alkalmazott nemzeti valutában, GDP/fog: az egy foglalkoztatottra jutó GDP volumenindexe; ULC (nv/vol): a fajlagos bérköltség emelkedése nemzeti valutában; ULC (euró/vol): az utóbbi euróban.

Forrás: Eurostat alapján a szerző számítása

(1) A hazai infláció üteme jelenleg rendkívül alacsony, ám ez nem a gazdaság szereplőinek hosszabb távú tanulási folyamatának eredménye. Az alacsony infláció kizárólag külső-eredetű, erőteljes negatív ársokkoknak köszönhető, amelyeknek a tartóssága legalábbis bizonytalan. Nem tudható, hogy ellentétes külföldi, illetve belföldi ársokkok esetén hová emelkedhet a hazai infláció, ahogyan az sem, hogy ilyen sokkok után magasabb szinten stabilizálódik, vagy viszonylag gyorsan visszatér a jelenlegi szintre.

(2) Az elmúlt években a nemzetgazdasági béremelkedés mértéke jóval meghaladta a termelékenységét, ami a forintban mért fajlagos bérköltségek (ULC) jelentős – Szlovákia, Szlovénia és az EU-átlag euróban mért ULC-emelkedését messze felülmúló – növekedésére vezetett (lásd a következő ábra bal oldali grafikonját). A forint időközben bekövetkezett (valószínűleg túlzott) leértékelődése azonban „kezelté” a problémát: euróban mérve a belső leértékelés nyűgét viselő Szlovénia szintjére szorította le a hazai ULC-emelkedés mértékét (lásd az ábra jobb oldali grafikonját).

Az euró mielőbbi bevezetését szorgalmazó szakértőknek, politikusoknak és civileknek nagyon fontos lenne megérteniük, hogy a termelékenység-emelkedést meghaladó béremelkedéssel és a forint ezt kompenzáló leértékelődésével mindmáig folytatott játék lehetősége az euróövezetben megszűnik. Ha az euróövezet tagországaként történt volna Magyarországon az, amit az ábra jelez, valószínűleg egy olyan magas költségszinten ragadtunk volna be, amit csak a deflációs hatású – s ezért okkal rossz hírű – „belső leértékeléssel” lehetett volna kezelni.

Mindebből természetesen nem az következik, hogy Magyarországon minél tovább kellene halogatni az euró bevezetését, hanem az, hogy ésszel és csak felkészülten szabad bevezetni az eurót. Ahhoz a választópolgároknak intézett kérdéshez, hogy

”egyetért-e az ERM2-höz történő mielőbbi csatlakozással?”,

az is szorosan hozzátartozik, hogy

”egyetért-e olyan intézmények és mechanizmusok mielőbbi kiépítésével, amelyek a termelékenység- és béremelkedés tartós összhangjának megteremtését célozzák?”

Az ERM2-höz való csatlakozást szorgalmazó népszavazási kezdeményezéshez akkor fogok csatlakozni, ha az utóbbi kérdést is felteszik a választó-polgároknak.

Összegzés

Magyarország bizonyosan rosszul járna, ha csak azért kerülne egy kétsebességes Európai Unió lemaradó tagjai közé, mert kimaradna az euróövezetből. Ezért egy euróbarát kormánynak mindent meg kellene tennie azért, hogy az eurót mielőbb, de biztonságosan és a lehető legkisebb kockázatok mellett vezesse be.

Erre részletes, határidőket is tartalmazó programot kellene kidolgozni, amelybe beillesztendő az ERM2-hoz való csatlakozás időzítése is. Egy ilyen átgondolt program nélkül azonban nem látom értelmét a népszavazási kezdeményezésnek.

Az euró bevezetését nyilván segítené a társadalmi támogatottság, de a gazdaság euróérettségének megítélése alapvetően szakmai, nem pedig érzelmi kérdés.

BEMUTATKOZIK AZ

Alföldi Tudományos Osztály kecskeméti kutatócsoportja

A képen a csoport tagjai (balról jobbra):

Kovács András Donát, Lennert József, T. Gémes Tünde, Perger Éva (osztályvezető), Hoyk Edit, Farkas Jenő Zsolt

Az MTA KRTK RKI kecskeméti kutatócsoportjának létrejöttje az 1980-as években jellemző középvárosi útkeresésnek, egy nyitottabb szakpolitikai gondolkodásnak volt köszönhető. Ekkor kaphattak teret először a térség- és településtervezés nyugati mintára átvett ökológiai szempontjai és a vidékfejlesztés komplex gondolatvilágának elemei is. Az akkori megyei és kecskeméti vezetők kulturális és tudományos törekvéseihez kiválóan illeszkedtek *Enyedi György* akadémikus elképzelései, aki *Csatári Bálint* geográfussal együtt 1982-ben megalapította a kecskeméti *Településkutató Csoportot*. Az MTA Regionális Kutatások Központjába beépülő csoport munkái gyorsan nemzetközi érdeklődésre tettek szert. Külföldi vidékkutatók sora érkezett – európai és tengerentúli országokból –, akik együttműködve az itteni munkatársakkal fontos történelmi korszakban szerezhettek tapasztalatokat Magyarország területi és társadalmi átalakulásáról, regionális és vidéki folyamatairól. A jó partnerségi viszony egészen napjainkig számos intézménnyel generált fontos együttműködést, például a Lengyel Tudományos Akadémiához tartozó Stanisław Leszczycki Intézettel.

Az 1992-ben létrejövő MTA RKK Alföldi Tudományos Intézetet a kecskeméti, békéscsabai, majd a később megalakuló szolnoki és debreceni tudományos osztályok együttese alkotta. Hosszú éveken át minden tekintetben organikus fejlődés volt jellemző, mind a

feldolgozott témák, mind a máig élő könyvtár, vagy az információtechnológiai fejlesztések tekintetében. A kecskeméti műhely lett az intézet központja, ahol rendszerint négy-nyolc kutató és két-három diplomás munkatársból végezte feladatait – elsősorban hálózatos munkamegosztásban, azaz több osztály, intézet és egyetemi tanszék bevonásával – (például *Alföld Programok*, *Tisza-vidék kutatás-fejlesztési program* homokhátsági- és tanyakutatások sorozata,). Utóbbiak hasznosulásának tudható be a néhány éve elinduló „célzott tanyaprogramok” megjelenése, amelynek előkészítésében és monitoringjában is aktívan részt vett az kutatócsoport.

A csoport mindig szem előtt tartotta, hogy elősegítse és szakmailag támogassa a lokális fejlesztéseket. Olyan kulcsfontosságú városfejlesztési munkákban működött és működik közre napjainkban is, amelyek megalapozzák a város stratégiai irányait és akcióprogramjait (Kecskemét Megyei Jogú Város Fejlesztési Koncepció, Integrált Városfejlesztési Stratégia, Antiszigregációs Terv, Kecskeméti Kistérség Tanyafejlesztési Program). A helyi beágyazódást sokáig erősítette a Kecskeméti Főiskolával való szoros együttműködés, amely egy „külső tanszék” formájában valósult meg. Jelenleg a Neumann János Egyetem egyes szakirányainak előkészítésében vesz részt a csoport.

Az akadémiai átszerveződés során ugyan komoly nehézségek merültek fel, de a megmaradt és az újonnan érkező kutatók munkájának köszönhetően – az RKI Alföldi Tudományos Osztályának kecskeméti kutatócsoportjaként – sikerült megújulni (annak ellenére, hogy a csoport létszáma a korábbi 12 főről hat főre csökkent). 2011-től *Perger Éva* vezetésével több olyan átfogó nemzetközi és hazai kutatási program, illetve rendezvény valósult meg, amelyek koordinálása és részbeni megvalósítása a csoporthoz köthető. Például IPA (előcsatlakozási támogatási eszköz), szerb–magyar határ menti projektek, Space.net konferencia, vagy a Környezeti Horizontális Műhely által szervezett *Ökosisztéma-szolgáltatások*

és *klímaadaptáció multidiszciplináris megközelítésben* című műhely. Az olyan nagyobb volumenű kutatások, mint *A hazai vidéki térségek az európai térben* című Magyar Tudományos Akadémia és a Magyar Nemzeti Vidéki Hálózat által támogatott program ismét kiváló alkalmat adtak a modern geográfia interdiszciplináris megközelítési módszereinek gyakorlatorientált alkalmazására és a megszülető eredmények széles körű elterjesztésére.

Az itt dolgozók továbbra is elsősorban a vidéki térségek és az Alföld környezeti, társadalmi, gazdasági tényezőinek szisztematikus, komplex megközelítésű és rendszeres tanulmányozására helyezik a hangsúlyt. Az alaptémák között olyan aktuális irányok lelhetők fel, mint a klímaváltozás társadalmi és települési vetületeinek vizsgálata, a

tájhasználat-változások értékelése, a helyi és térségi fejlesztések összetevőinek feltérképezése, valamint a rurális újrastrukturálódás kelet-közép-európai össze-függéseinek feltárása. A továbbiakban tematikai szempontból várhatóan jelentős hangsúlyt kapnak a környezeti szempontú vidéktanulmányok, a területi modellezések és a városökológiai, valamint kulturális *ökoszisztéma-szolgáltatásokkal* összefüggő kutatások.

2002-ben, a csoport húszéves jubileumára a kollektíva ma is aktív könyvtárosa a műhely valamennyi publikációját értékes bibliográfiai kötetben dolgozta fel. A kecskeméti kutatók arra töreksenek, hogy a 40. évfordulóra is készülhessen majd egy hasonlóan tartalmas összeállítás.

Perger Éva összefoglalója

KUTATÁSI BESZÁMOLÓ

A világgazdaság helyzete

Tíz évvel a nagy válság után – „szekuláris stagnálás”, közelgő új recesszió

Farkas Péter írása

2017-ben a világgazdaság növekedése valamivel biztosabb, mint 2016-ban volt, de továbbra is lassú. 2017 szeptemberében a *The Economist Intelligence Unit* szerint Földünk globális GDP-je (piaci átváltási árfolyamokon) a 2016. évi 2,3 százalék után 2017-ben várhatóan 2,9 százalékkal bővül. Az OECD-országok GDP-jének növekedése az előző évi 1,7 százalékról 2,2 százalékra, a nem OECD-országoké 3,8 százalékról 4,4 százalékra emelkedik. Ezek a 2017. évi ütemek azonban hasonlítanak a 2014. és 2015. éviékhöz. Ezért túlzónak tűnik az elemzők széles körét mostanában jellemző optimizmus. Ráadásul például az EIU és az IMF 2018-ra és a következő évekre *némi lassulást jósol* 2017-hez képest.

Az immár tíz éve kibontakozott nagy válság óta tartóssá vált a gazdasági pangás (lassú növekedés). A világgazdasági ciklusok recessziót követő, általában két-három éves depressziós szakasza ezúttal már kilenc éve tart. 2011 és 2016 között a globális növekedés 2,5 százalékos átlagos üteme minimálisan, de elmaradt az előző évtizedétől is.

A fejlett országok növekedésének átlaga pedig csak 1,9 százalék volt e hat év folyamán, ami az utóbbi 50 év leggyengébb szakasza (lásd az erre vonatkozó *OECD statisztikát*). A félperiféria-országok is lassultak, nehézségekkel küzdenek, bár India és Kína teljesítménye egyelőre kiemelkedő.

A szakirodalomban a világgazdasági folyamatok kritikusabb elemzői próbálták megfejtetni a „szekuláris stagnálás” okait. Az alaphangot *Larry Summers* adta meg 2013-ban, véleményét nyilvánított többek között *Paul Krugman*, *Nouriel Roubini*, *Joseph Stiglitz*, *Robert Skydelsky*. Az okok között szóba hozzák a rendkívül alacsony kamatszintet és inflációt, a pénzügyi befektetések magasabb hozamát, a beruházási kereslet és általában a kereslet gyengeségét, a túlzott likviditás ellenére megmutatkozó reálgazdasági tökehiányt (lásd kicsit részletesebben a *VGI blog írásban*). Az IMF is aggódik: 2016. áprilisi *World Economic Outlook* jelentésnek például az volt a címe *Too Slow for Too Long*.

Ráadásul újabb viharfelhők is gyűlnek. A tőzsdék a gyenge reálgazdasági teljesítmények ellenére csúcsra járnak, a forgalomba kerülő pénzmennyiség (M2) növekedése a legfontosabb országokban 2-3-szorosan meghaladja a GDP-ét, az Egyesült Államokban a

vállalati kötvények értéke négyszeresére nőtt a válság óta, a legfejlettebb országok központi bankjainak portfóliója a 2008. évi 7 milliárd dollárról közel háromszorosára, 20 milliárdra nőtt 2016-ig. Mindez a pénzügyi luftballon további felfúvódását jelzi. A spekulációs likviditás változatlanul hatalmas, a nemzetközi kereskedelmi és fizetési mérleg egyensúlytalanságai továbbra is feszítők, világszerte jelentősek a kihasználatlan termelőkapacitások, a reálgazdaság (főleg a kisvállalatok) finanszírozása és a beruházások szintje elégtelen. A növekvő jövedelmi különbségek – amiről már a nemzetközi intézmények is nyíltan beszélnek – fékezik a keresletet. Egyelőre a világgazdaság nem tért vissza ahhoz a válság előtti állapothoz, amelyben a növekedés egyik legfontosabb húzóereje a nemzetközi kereskedelem bővülése volt: 2-3-szorosan meghaladta a globális GDP-növekedést. Az elemzők Kína esetleges pénzügyi megingását is kiemelik, továbbá a túl gyors amerikai kamatemelés rizikóhatásait

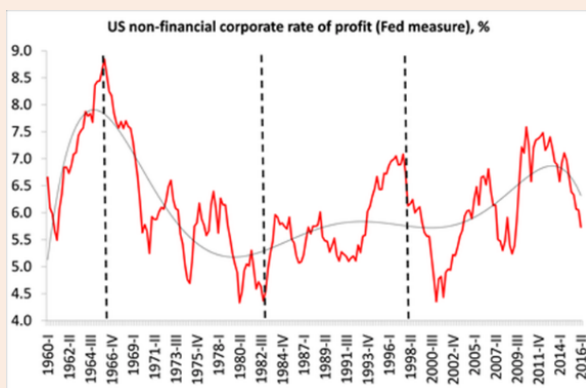

és a dollár erősödését, utóbbi az adósságtörlesztést nehezítheti meg sok ország számára, az olajpiacot, a háborús fenyegetést stb.

Az említett strukturális problémákkal függ össze, hogy a nem pénzügyi szektor átlagos profitja immár 2014 eleje óta süllyed. Az 1. ábrán még nem szerepel, de az újabb statisztikai adatok szerint az amerikai profitráta 2017 első negyedében már 5,3 százalékra

cökkent. Ahogy azt a 2. ábra a tőzsdeindex hozamrátájával mutatja, annak esése majdnem mindig az eljövendő válságot jelzi előre. Aggasztó továbbá az is, hogy a válságciklusok az elmúlt évtizedekben 8–10 évesek voltak (1982, 1990, 1998. illetve 2001, 2008), s közeledünk a 10. évfordulóhoz. Az IMF 2017. áprilisi jelentése kissé eufemisztikusan jelzi is, hogy egy új pénzügyi krízis bizony lehetséges: „Facing ever-present risks of global financial volatility...”.

1. ábra

Forrás: Wordpress 2016. 10. 4

2. ábra

Forrás: Business Insider, 2015. 10

HÍREK, KITÜNTETÉSEK

Magyar Érdemrend Lovagkeresztje Perger Évának

Augusztus 20-i nemzeti ünnepünk alkalmából *Perger Évának*, az Alföldi Tudományos Osztály vezetőjének a területfejlesztés területén végzett több évtizedes kutatói, oktatói és szakértői tevékenysége elismeréseként a Magyar Érdemrend Lovagkeresztje kitüntetést adományozták 2017. augusztus 18-án.

Bolyai János Kutatási Ösztöndíj

A Bolyai János Kutatási Ösztöndíj Kuratóriumának döntése alapján *Kovács András Donát*, az MTA KRTK RKI tudományos munkatársa 3 éves ösztöndíjban részesül. Kutatásának címe: Az új környezeti paradigma megjelenése Közép-Európa térségeiben. Az ösztöndíj célja a PhD-fokozattal rendelkező kutatók tudományos munkájának támogatása, az adott kutatási témában létrehozott művek elkészítésének, valamint az MTA doktora cím elnyerésére irányuló felkészülésnek elősegítése.

Kovács András Donát

Támogatott új OTKA-pályázatok

Balogh Péter	Svejki komországok? Geopolitikai identitások Kelet-Közép-Európában
Grünhut Zoltán	Az Európai Unió normatív szerepe
Hajdu Tamás	Időjárás sokkok és egészségi állapot: A klímaváltozás hatása a születési kimenetelre és halálzásra Magyarországon
Havas Attila	Innováció és gazdasági teljesítmény a közép-európai országokban: Az innovációpolitika közgazdasági elméleti alapjai, gyakorlata és hatásai
Hermann Zoltán	Tanári minőség, tanári előmenetel és tanár-diák párosítás: hozzáadott érték alapú elemzés
Horn Dániel	Hogyan befolyásolják a társadalmi csoportok közti nem-kognitív képesség különbségek az oktatási egyenlőtlenségeket - egy feltáró vizsgálat
Kónya István	Gazdasági növekedés, termelékenység és strukturális átrendeződés: az Európai Unió és Magyarország
Köllő János	Változatok a társadalmi kiszorulásra – Tanulmányok a mobilitási költségekről, a szegregációról és a diszkriminációról
Lovász Anna	Verseny, nemek közötti különbségek, és a környezet szerepe - kísérleti eredmények online játékokból
Németh Krisztina	Marginalizáció és (im)mobilitás: a habitus dinamikája
Muraközy Balázs	Alacsony képzettségűek foglalkoztatása Magyarországon
Reizer Balázs	Menedzsment gyakorlatok és bérenyenlőtlenség
Ricz Judit	A fejlesztő államoktól az új protekcionizmusig: a fejlesztés-orientált beavatkozások átalakuló repertoárja a formálódó új világrendben
Semjén András	A magyarországi közoktatási centralizáció indokai, céljai, elvárt hatásai és tényleges következményei
Sziklai Balázs	Monotonitás, arányosság és stabilitás az osztozkodáseleméletben
Velkey Gábor	A szakképzés munkapiaci illeszkedésének területi és ágazati jellemzői, kiemelt figyelemmel a periférikus térségekre és a korai iskolaelhagyás problémájára

ESEMÉNYNAPLÓ

2017. JÚLIUS—2017. OKTÓBER

Szemináriumi előadások

Rendszeres budapesti programok:
Economics with policy seminar series
KTI szemináriumsorozat
VGI Beszélgetések a világgazdaságról
VGI Vendégváró

Rendszeres vidéki programok:
DTO szemináriumok, Pécs
Smart City rendezvénysorozat, Győr

Világgazdasági Intézet, Budapest

Csütörtöki beszélgetések a világgazdaságról

Kőrösi István: A humán tőke fejlesztésének és hasznosításának tendenciái az Európai Unióban - az oktatástól a K+F-ig

Ricz Judit: A brazil cégek nemzetközi piacra lépésének mozgatórugói az ezredforduló óta

Farkas Péter: A világgazdaság helyzete 2017 közepén

Economics with policy, MTA KRTK

Peter McAdam (Research Department at the European Central Bank):
 Anatomy of a "Miracle" - Assessing the Reform Period in China

Fabio Bertin (Assistant Professor of Economic Policy at the Department of Economics and Statistics, University of Torino): *Employment Protection Legislation and Mismatch: Evidence from a Reform*

Közgazdaság-tudományi Intézet, Budapest
KTI-szemináriumok

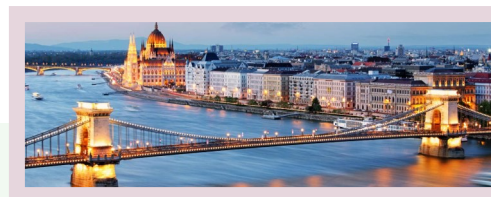
Biró Péter: Veseclerosisprogramok Európában

Gyöngyösi Győző /CEU, MNB/: Financial Crisis, Creditor-Debtor Conflict and Political Extremism (Emil Verner-rel közös) - angol nyelvű előadás

Sziklai Balázs: Választóközzetek kialakítása Európában és a tengerentúlon

Laki Mihály: Vihar után. Dohánytermék piaci fejlemények 2014-2017

Darvas Zsolt: *Some are more equal than others: new estimates of global and regional income inequality*

Rendezvények

augusztus 14—16. Budapest, Nyári Műhely 2017 MTA KRTK KTI

augusztus 31. Budapest, Resinfra@DR projekt workshop, MTA KRTK KTI

szeptember 14. Budapest, Szubszaharai Afrika gazdasága a XXI. században (szerk.: Kiss Judit, Biedermann Zsuzsánna) c. kötet bemutatója

szeptember 15. A szövetkezés – együttműködés gazdasági és társadalmi akadályai, makro- és mikro-gazdasági feltételei, valamint fejlesztési lehetőségei a magyar élelmiszer-gazdaságban (szerk.: Szabó G. Gábor-Baranyai Zsolt) c. kötet bemutatója

Konferenciaelőadások

Kálmán Judit: *Public and Private Resources for Regional Development in the Least-Developed, Most Deprived Micro-Regions in Hungary, RSA Cohesion Policy Network Workshop " Cohesion Policy in Eastern and Southern Europe", Poznan, Lengyelország, IX. 25.*

Nagy Erika, Tímár Judit: *The production and reproduction of peripherality in Europe - a CEE perspective, Coping with uneven development in Europe — Socio-economic and political responses to regional polarization nemzetközi konferencia, Lipcse, Németország, IX. 27—29.*

Havas Attila: *Innovation indicators: their relevance for assessing innovation performance, advancing theory development, and assisting policy formation, GLOBELICS 2017, Athén, Görögország, X. 10—13.*

Bakucs Zoltán: *Climatic conditions and crop productivity. Evidence from Hungary', Interconference Symposium IAAE - Talca, Chile, X.17—19.*

Havas Attila, Molnár György :*The Evolution of Social Co-operatives in Hungary: Organic development distorted by state intervention*
 Havas Attila *Poor innovation performance and a broad set of STI policy measures: How to explain the "Hungarian paradox"?*
 29th Annual EAEPE Conference, Budapest, X. 19—21.

Kovács Sándor Zsolt: *A magyarországi hitelintézeti tevékenységek dualitásai – képzet vagy valóság? Magyar Regionális Tudományi Társaság XV. Vándorgyűlése - Dualitások a regionális tudományban, Mosonmagyaróvár, X. 19—20.*

Pálné Kovács Ilona: *Changing pattern of local governance in Hungary plenáris előadás, International Geographical Union Annual Conference „Commission on geography of governance”, Lecce, Olaszország, X. 19—20.*

Tímár Judit: *Térbeli mobilitás vagy kiszorítás az Alföldön?*

Baranyai Nóra: *Etnoregionális pártok a hazai online sajtóban, Modernitások, Magyar Szociológiai Társaság konferenciája, Budapest, X.24—26.*

Somai Miklós: *Ecological footprint tax for the development of local agribusiness, 9th International Scientific Conference —Sustainable Growth in Small Open Economies, Institute of Economic Sciences, Belgrade and Faculty of Economics, Nis, Belgrad, Szerbia, X. 26.*

Válogatás

Könyvek

Biedermann Zsuzsánna – Kiss Judit (szerk.): Szubszaharai Afrika gazdasága a 21. században. (Nemzetközi gazdaság sorozat) Budapest, Akadémiai Kiadó, 2017. 396 p.

Lux Gábor – Horváth Gyula (szerk.) *The Routledge Handbook to Regional Development in Central and Eastern Europe*. London, New York, Routledge, 2017. 340 p.

Karsai Judit: Furcsa pár: Az állam szerepe a kockázati-tőke-piacon Kelet-Európában. Budapest, Közgazdasági Szemle Alapítvány; MTA Közgazdaság- és Regionális Tudományi Kutatóközpont Közgazdaság-tudományi Intézet, 2017. 230 p.

Szabó G. Gábor – Baranyai Zsolt (szerk.): A szövetkezés-együttműködés akadályai, feltételei és fejlesztési lehetőségei a magyar élelmiszer-gazdaságban. Budapest, Agroinform Kiadó, 2017. 359 p.

Könyvfejezetek

In: *Lux Gábor, Horváth Gyula (eds.) 2017.*

Baranyai Nóra: (Ethno-)regional endeavours in Central and Eastern Europe. p. 188–208.

Czifrusz Márton: Creativity and culture in reproducing uneven development across Central and Eastern Europe. p. 106–119.

Erdősi Ferenc: New trends in Central and Eastern European transport space. p. 261–283.

Faragó László – Mezei Cecília: Managing regional disparities. p. 159–174.

Gál Zoltán – Kovács Sándor Zsolt: The role of business and finance services in Central and Eastern Europe. p. 47–65.

Gál Zoltán – Páger Balázs: The changing role of universities and the innovation performance of regions in Central and Eastern Europe. p. 225–239.

Hajdú Zoltán – Horeczki Réka – Rác Szilárd: Changing settlement networks in Central and Eastern Europe with special regard to urban networks. p. 123–140.

Lux Gábor: Industrial competitiveness. p. 29–46.

Lux Gábor: Regional development paths in Central and Eastern Europe and the driving forces of restructuring. p. 1–12.

Lux Gábor: Reintegrating economic space. p. 15–28.

Pálné Kovács Ilona: The development of regional governance in Central and Eastern Europe. p. 141–158.

Páger Balázs: Factors influencing regional entrepreneurial activity in Central and Eastern Europe. p. 87–105.

Póla Péter: The transformation of rural areas in Central and Eastern Europe. p. 66–86.

Suvák Andrea: Nature and spatial planning in Central and Eastern European countries. p. 284–294.

In: *Biedermann Zsuzsánna, Kiss Judit (szerk.) 2017.*

Biedermann Zsuzsánna – Orosz Ágnes: Járadekvádászat szubszaharai Afrikában. p. 290–312.

Biedermann Zsuzsánna: A fejlesztő állam koncepció érvényesülése Ruandában. p. 256–272.

Biedermann Zsuzsánna: A nyersanyagban gazdag országok kihívásai. p. 313–334.

Biedermann Zsuzsánna: Afrika nyersanyagai. p. 79–95.

Biedermann Zsuzsánna: Hogyan kerülhetők el a nyersanyagokra alapozott gazdasági fejlődés negatív hatásai? p. 335–355.

Kiss Judit: A világgazdasági tényezők szerepe Afrika gazdasági fejlődésében. p. 127–162.

Kiss Judit: Afrika jövője – a jövő Afrikája. p. 359–371.

Kiss Judit: Fejlődik, vagy csak növekszik Afrika gazdasága? p. 96–124.

Orosz Ágnes: A multinacionális vállalatok szerepe szubszaharai Afrikában. p. 204–233.

Ricz Judit: A dél-afrikai fejlesztő állam kudarca. p. 273–289.

Ricz Judit: A fejlesztő állam koncepció Afrikában : egykor és most? p. 237–255.

Szunomár Ágnes – Bujtás Petra – Czifrusz Ráhel – Gerőcs Tamás – Ricz Judit – Sárvári Balázs: Második versenyfutás Afrikáért: a nyugati és feltörekvő hatalmak afrikai jelenléte a gazdasági, politikai és fejlesztési együttműködések tükrében. p. 163–203.

Lazányi Orsolya – Nemes Gusztáv – Fogarasi Barbara: The impact of heritage-led development on local communities: a comparative analysis of three sites in Hungary. In: Joanna Sanetra-Szeliga, Katarzyna Jagodzińska (eds.): *The power of heritage: Socio-economic examples from Central Europe*, Krakow : International Cultural Centre Publishing House, 2017. p. 70–85.

Pósfai Zsuzsanna – Gál Zoltán – Nagy Erika: Financialization and inequalities. In: S. Fadda, P. Tridico (eds.): *Inequality and Uneven Development in the Post-Crisis World*. Routledge Taylor & Francis Group: Abingdon; Oxon. 2017. p. 167–190.

Szalavetz Andrea: Impact of global companies' real options implementation on their Hungarian subsidiaries. In: Havlik, Peter – Iwasaki, Ichiro (eds.): *Economics of European crises and emerging markets*. Singapore: Palgrave Macmillan, 2017. p. 171–194.

Szanyi Miklós: Impacts of the crisis on the FDI-led development model in Hungary : Emergence of economic patriotism or shift from the competition state to patronage? In: Havlik, Peter – Iwasaki, Ichiro (eds.): *Economics of European crises and emerging markets*. Singapore: Palgrave Macmillan, 2017. p. 149–170.

Folyóiratcikkek

Benedek Zsófia – Bakucs Zoltán – Falkowski, Jan – Fertő Imre: Intra-European Union trade of dairy products : insights from network analysis. *Studies in Agricultural Economics*, Vol. 119. No. 2. 2017. p. 91–97.

Bodor Ákos – Grünhut Zoltán – Horeczki Réka: Városi bizalmatlanság, vidéki bizalom. Esetleg fordítva? – A bizalom és a településtípus összefüggései Európában. *Területi Statisztika*, Vol. 57. No. 4. 2017. p. 406–421.

Boros Lajos – Dudás Gábor: A közösségi szállásadás konfliktusai és dilemmái. – *Földrajzi Közlemények*, Vol. 141. No. 3. 2017. p. 288–298.

Czifrusz Márton: A gazdaságföldrajz elméleti gazdaságról és térről – Tanulások a gazdaságföldrajz oktatásához. *Földrajzi Közlemények*, Vol. 141. No. 3. 2017. p. 192–202.

Csóka Péter: Az arányos csődszabály karakterizációja körbetartozások esetén. *Közgazdasági Szemle*, 64. évf. 9. sz. 2017. p. 930–942.

Farkas Jenő Zsolt – Hoyk Edit – Rakonczai János: Geographical analysis of climate vulnerability at a regional scale: the case of the Southern Great Plain in Hungary. *Hungarian Geographical Bulletin*, Vol. 66. No. 2. 2017. p. 129–144.

Finta István: A magyar fejlesztéspolitika és a kistelepülések sorsa. *Comitatus Önkormányzati Szemle*, Vol. 27. No. 223. 2017. p. 15–22.

Hajdu Tamás – Hajdu Gábor: The association between experiential and material expenditures and subjective well-being : New evidence from Hungarian survey data. *Journal of Economic Psychology*, Vol. 62. 2017. p. 72–86.

Kerényi Ádám – Molnár Júlia: A FinTech-jelenség hatása : Radikális változás zajlik a pénzügyi szektorban? *Hitelintézetek Szemle*, 16. évf. 3. sz. 2017. p. 32–50.

Király Gábor et al.: Population projection for Hungary and its relation with climate change. *Europa XXI.*, Vol. 32. No. 1. 2017. p. 5–20.

Kiss Hubert Janos – Rodríguez-Lara, Ismael – Rosa-García, Alfonso: Overthrowing the dictator: A game-theoretic approach to revolutions and media. *Social Choice and Welfare*, Vol. 49. No. 2. 2017. p. 329–358.

Kónya István: A magyar növekedésről – egy régimódi megközelítés. *Közgazdasági Szemle*, 64. évf. 9. sz. 2017. p. 915–929.

Laki Mihály: A trafikpiac folytatódó átalakítása 2014 és 2017 között : (Esettanulmány – kiterjesztett kutatás). *Külgazdaság*, 61. évf. 7–8. sz. 2017. p. 46–73.

Lengyel Balázs – Eriksson, Rikard H.: Co-worker networks, labour mobility and productivity growth in regions. *Journal of Economic Geography*, Vol. 17. No. 3. 2017. p. 635–660.

Lennert József: A visegrádi országok vidéki tereinek rendszerváltás utáni vándorlási folyamatai. *Területi Statisztika*, Vol. 57. No. 3. 2017. p. 272–293.

Nagy Erika: Az állam változó szerepe – Gazdaságföldrajzi értelmezések. *Földrajzi Közlemények*, Vol. 141. No. 3. 2017. p. 226–234.

Nagy Erika – Izsák Éva: A városi gazdaság – (újra)értelmezési lehetőségek a gazdaságföldrajz oktatásához. *Földrajzi Közlemények*, Vol. 141. No. 3. 2017. p. 246–253.

Nagy Gábor: Az állami beavatkozások lakáspiaci és területi hatásai a lakásszektorban. *Földrajzi Közlemények*, Vol. 141. No. 3. 2017. p. 235–245.

Németh Krisztina: Idegenségtapasztalat és megszelídített tér. Transznacionális migráció gyerekperspektívából. *Tér és Társadalom*, Vol. 31. No. 3. 2017. p. 103–124.

Szalavetz Andrea: Ipar 4.0 technológiák és környezeti fenntarthatóság – magyar feldolgozóipari tapasztalatok. *Külgazdaság*, 61. évf. 7–8. sz. 2017. p. 28–45.

Szalavetz Andrea: The environmental impact of advanced manufacturing technologies : examples from Hungary. *Central European Business Review*, Vol. 6. No. 2. 2017. p. 18–29.

Szjártó Norbert: Az optimális valutaövezetek elmélet fejlődése. *Köz-Gazdaság*, 12. évf. 3. sz. 2017. p. 129–148

Sziklai Balázs – Fleiner Tamás – Solymosi Tamás: On the core and nucleolus of directed acyclic graph games. *Mathematical Programming*, Vol. 163. No. 1–2. 2017. p. 243–271.

Vida György – Dudás Gábor: Geographical context of the revealed competitiveness of urbanised areas in Hungary excluding the Budapest agglomeration. *Geographica Pannonica*, Vol. 21. No. 3. 2017. p. 179–190.

PROGRAMAJÁNLÓ

2017. NOVEMBER—DECEMBER

Előadások külföldön

Időpont	Helyszín	Konferencia	Előadó	Előadás címe
XI.9—12.	Lisszabon, Portugália	The Lisbon Meetings in Game Theory and Applications #9	Kóczy Á. László	Efficiency and Security in the European Gas Network
XII.11—12.	Washington DC, Egyesült Államok	OECD-US international seminar: Using educational research and innovation to address inequality and achievement gaps in education.	Kertesi Gábor	Innovative interventions about the education of poor Roma students in Hungary and ECE

Előadások itthon

Időpont	Helyszín	Rendezvény	Előadó	Előadás címe
XI.10.	Budapest	Magyar Statisztikai Társaság Gazdaságstatisztikai Szakosztályának rendezvénye	Oblath Gábor	Működőtőke-áramlás, újrabefektetett jövedelem és a nettó külföldi vagyon változása
XI.16—17.	Budapest	8th Annual Financial Market Liquidity Conference	Csóka Péter, <i>P. Jean-Jacques Herings</i>	Liability games
			<i>Bihary Zsolt, Csóka Péter, Szabó Dávid Zoltán</i>	How risky is it to hold stocks in the long run? Spectral measures of risk over time
			Kóczy Á. László, <i>Pintér Ágnes, Sziklai Balázs, Kiss Hubert János</i>	Does risk sorting lead to bubbles?
			Kőrösi Gábor	Predicting the unpredictable
XI.16.	Győr	XXI. Apáczai-napok Tudományos Konferencia	Jóna László	Közösségi terek a 21. században
XI.30—XII.1.	Budapest	3rd The Role of State in Varieties of Capitalism (SVOC)	Kerényi Ádám	Challenges of European regulation, institutions and policies in CEE and Baltic countries
			Sass Magdolna	Coming to the fore? The increased role of Visegrad governments after the crisis
			Somai Miklós	Disintegration in Europe: Brexit: risks and opportunities'
			Simonovits András Ádám Zoltán	From leftwing democratic populism to rightwing authoritarian populism: The case of Hungarian pension policies
			Szigetvári Tamás	European Neighbourhood Policy and the South: are economic instruments able to reduce security challenges?

Aktuális programok

- November 2. Budapest, Deák András György: Trendforduló vagy csak egy újabb válság? A 2014-et követő orosz gazdasági folyamatok értelmezése, MTA KRTK VGI Csütörtöki Műhelybeszélgetések
- November 6. Budapest, **Nézőpont kérdése? Válság(ok) és értelmezéseik az európai periférián** MTA KRTK RKI társadalmi egyenlőtlenségeket kutató horizontális műhelye és a Gazdaságföldrajzi Műhely közös vitaulése
- November 16–17. Budapest, Transition in Agriculture - Agricultural Economics in Transition XIV. MTA KRTK KTI Agrárgazdaságtan és vidékfejlesztés kutatócsoportjának nemzetközi konferenciája
- November 16–17. Budapest, **8th Annual Financial Market Liquidity Conference**, MTA KRTK KTI Játékelmélet kutatócsoport, BCE, Corvinus Business School közös nemzetközi konferenciája
- November 24–25. Szirák, Sziráki munkatudományi konferencia. A 2017-es sziráki konferencia a hagyományoknak megfelelően olyan tematikus blokkokban mutatja be a munkaerő-piacjal kapcsolatos kutatásokat, mint a "munkaerő kínálat", a "munkaerő és egyenlőtlenség" vagy a "közfoglalkoztatás." Mindemellett sor kerül a társadalomtudományon belül kísérleti módszertannal készülő legújabb kutatások bemutatására is. A kísérleti kutatások felsorakoztatásának apropóját az MTA Humán Tudományok Kutatóházában, a KRTK és a TK kooperációjában létrejövő új kísérleti laboratórium adja. Ez a laboratórium a jövőben hasonló társadalomtudományi kísérletek lebonyolításának ad majd teret. További információért forduljanak [Horváth Zsófiához](#)
- November 30–december 1. Budapest, **3rd The Role of State in Varieties of Capitalism (SVOC)**, New global challenges of European regulation, institutions and policies, nemzetközi konferencia a MTA KRTK VGI és a CEU Center for Neighborhood Studies közös szervezésében.
- December 7. Budapest, N. Rózsa Erzsébet: Fejlemények a Közel-Keleten, MTA KRTK VGI, Csütörtöki Műhelybeszélgetések

ÜZENŐFAL

Költözés és új székhely

Ezúton is tájékoztatjuk partnereinket, hogy a kutatóközpont átköltözik a Nemzeti Színház, a Művészetek Palotája, és a Millenniumi Városcsopont közelében épült új kutatóházba, amelyet a Bölcsészettudományi Kutatóközponttal és a Társadalomtudományi Kutatóközponttal közösen fogunk használni.

November 1—étől új levelezési és látogatási címünk: **1097 Budapest, Tóth Kálmán utca 4.**
December 1—jétől ez lesz a **szerződéseken és számlákon** feltüntetendő hivatalos **székhelyünk** is.

Humán Tudományok Kutatóháza

Álláshirdetések

A Világ gazdasági Kutatóintézet **tudományos segédmunkatársat** keres. Kutatási terület: Európán kívüli országok multinacionális vállalatának tevékenysége Európában, vállalat-gazdaságtani megközelítésben.
 Jelentkezési határidő: 2017. november 15. [Bővebben](#)

A Közgazdaság-tudományi Intézet **tudományos segédmunkatársat** keres. Kutatási terület: egészséggazdaságtani, valamint ahhoz kapcsolódóan munkagazdaságtani kutatások.
 Jelentkezési határidő: 2017. november 20. [Bővebben](#)

Hírlevél szerkesztő: Balabán Zsuzsa
 Olvasószerkesztő: Patkós Anna

Feliratkozás/leiratkozás:
balaban.zsuzsa@krtk.mta.hu

Központi titkárság: 1097 Budapest, Tóth Kálmán utca 4. E-mail: titkarsag@krtk.mta.hu

Közigazdaság-tudományi Intézet, 1097 Budapest, Tóth Kálmán utca 4. Telefon: (+36-1) 309-2652, Fax: (+36-1) 309-2650, E-mail: kti.titkarsag@krtk.mta.hu

Világ gazdasági Intézet, 1097 Budapest, Tóth Kálmán utca 4., Telefon: (+36-1-) 309-2643, Fax: (+36-1-) 309-2624, E-mail: vgi.titkarsag@krtk.mta.hu

Regionális Kutatások Intézete, 7621 Pécs, Papnövelde u. 22., Postacím: 7601 Pécs, Pf. 199., Telefon: (+36-72) 523 800, Fax: (+36-72) 523 803, E-mail: rkk@rkk.hu

Alföldi Tudományos Osztály, 6000 Kecskemét, Rákóczi út 3., Postacím: 6001 Kecskemét, Pf. 261., Telefon: (+36-76) 502 840, Fax: (+36-76) 502 849

5600 Békéscsaba, Szabó D. u. 40-42., Telefon: (+36-66) 328 577, Fax: (+36-66) 441 801

Dunántúli Tudományos Osztály, 7621 Pécs, Papnövelde u. 22., Postacím: 7601 Pécs, Pf. 199., Telefon: (+36-72) 523 823, Fax: (+36-72) 523 822

Közép- és Észak-magyarországi Tudományos Osztály, 1097 Budapest, Tóth Kálmán utca 4., Telefon: (+36-1) 309 2684, Fax: (+36-1) 309 2688

Nyugat-magyarországi Tudományos Osztály, 9022 Győr, Liszt Ferenc u. 10., Postacím: 9002 Győr, Pf. 420. Telefon: (+36-96) 516 570, Fax: (+36-96) 516 579

